

REPUBLIKA HRVATSKA
TRGOVAČKI SUD U ZAGREBU
Zagreb, Trg J. F. Kennedyja 11

P-926/2023-31

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Trgovački sud u Zagrebu po sucu toga suda Srđanu Sessi, u pravnoj stvari tužitelja TOMO GRGIĆ, vl. Obiteljskog gospodarstva GRGIĆ, Zbjeg 74/A, Bebrina, OIB: 16433831069, kojeg zastupa punomoćnica Jasna Špiranović, odvjetnica u Slavonskom Brodu, protiv tuženika CROATIA OSIGURANJE d.d., Zagreb, Vatroslava Jagića 33, OIB: 26187994862, kojeg zastupa punomoćnik Mate Kačan, odvjetnik u Zagrebu, radi naknade štete, nakon zaključene glavne rasprave 9. rujna 2026., dana 14. listopada 2026. godine,

p r e s u d i o j e

- I. Nalaže se tuženiku da isplati tužitelju na ime osigurnine ugovorenu za poljoprivrednu kulturu kukuruz iznos od 4.419,67 EUR-a i za poljoprivrednu kulturu soja iznos od 27.640,01 EUR-a ili ukupno 32.060,28 EUR-a skupa sa zakonskim zateznim kamatama koje teku od 15. rujna 2022. pa do 31.12.2022. godine, po stopi koja je određena za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, - od 01.01.2023. godine do 29.12.2023. godine, po stopi koja je određena za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, od 30.12.2023. godine do isplate, po stopi koja je određena uvećanjem referentne stope(kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke) za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine u roku od 15 dana.

- II. Nalaže se tuženiku naknaditi tužitelju troškove parničnog postupka u iznosu od 6.176,33 EUR-a sa zateznim kamatama koje teku od 14. listopada 2026. pa do isplate po stopi po stopi koja je određena uvećanjem referentne stope (kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke) za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine u roku od 15 dana.
- III. Odbija se zahtjev tužitelja za naknadom troškova parničnog postupka u iznosu od 3.437,50 EUR-a

Obrazloženje

1. Tužitelj u tužbi od 16. veljače 2023. a koja je podnesena Trgovačkom sudu u Osijeku ističe da je sa tuženikom zaključio policu osiguranja od 11. svibnja 2022. a kojom je osigurao svoje poljoprivredne kulture pa tako i kukuruz i soju i od dopunskog rizika suše. U polici osiguranja navedeno je da polica udovoljava odredbama Pravilnika o provedbi mjere M17 Upravljanje rizicima, podmjere 17.1. Osiguranje usjeva, životinja i biljaka” iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014.-2020. godine. Navedeno je i da su pokrivene isključivo štete veće od 20% gubitka prosječne godišnje poljoprivredne proizvodnje i da je predmet osiguranja prinos / urod 2022. godine. U polici je naznačeno kao daljnji uvjet za ostvarivanje prava nadoknade štete od strane osiguratelja, nastanak štete od osiguranog rizika mora službeno proglasiti nadležno tijelo sukladno čl. 37. st.2 Uredbe (EU) ili dokazivanje potvrdom DHMZ-a o evidentiranoj nepovoljnoj klimatskoj prilici na pogođenom području. Zbog ekstremnih uvjeta i šteta od suše, Župan Brodsko-posavske županije donio je dana 05. rujna 2022. godine, pod poslovnim brojem KLASA: 320-12/22-01/37 UR. BROJ: 2178-04-02/03-22-1, donio je Odluku o proglašenju prirodne nepogode izazvane SUŠOM na poljoprivrednim usjevima proljetne sjetve 2022. godine, djetelinsko-travnim smjesama i višegodišnjim nasadima- voćnjacima i vinogradima na području općina: Bebrina, Brodski Stupnik, Bukovlje, Cernik, Davor, Donji Andrijević, Dragalić, Garčin, Gornja Vrba, Gornji Bogičevci, Gundinci, Klakar, Nova Kapela, Okučani, Oprisavci, Oriovac, Podcrkavlje, Rešetari, Sibinj, Sikirevci, Slavonski Šamac, Stara Gradiška, Staro Petrovo Selo, Velika Kopanica, Vrbje, Vrpolje i gradova: Slavonski Brod i Nova Gradiška. Temeljem navedene Odluke, za svaku općinu imenovana su povjerenstva za procjenu nastalih šteta koje su svoje podatke dostavljala u registar šteta pri Državnom povjerenstvu Ministarstva financija a za konačnu procjenu šteta u poljoprivredi nadležno je Ministarstvo poljoprivrede. Tužitelj je imao umanjene prinose na kukuruzu za 64% ugovorene vrijednosti, a na soji za 47%. Kukuruz je osiguran na ukupnoj površini od 4,50 Ha s ugovorenim prinosom od 10 t / 1 Ha ili ukupno 45 tona. Tužitelj je skladištio prinose kukuruza u ukupnoj količini od 16 tona, o čemu kao dokaz prilaže primku br. 15 od 15.12.2022. godine. Ukupni prinosi iznose 16 tona a ugovoreni 45 tona što predstavlja 36% ugovorenog prinosa ili 3,6 t / 1 Ha. Soja je osigurana na ukupnoj površini od 31,27 Ha s ugovorenim prinosom od 4 t / 1 Ha ili ukupno 125,08 tona. Tužitelj je prodao sve prinose soje u ukupnoj količini od 66.219 kg.

Kako su ukupni prinosi na soji 66,22 t a ugovoreni 125,08 tona, razvidno je da su prinosi 53% ugovorenog. Prema podacima tuženika na usjevima tužitelja registriran je blagi nedostatak vlage u tlu i to i to samo u promatranom razdoblju pokrića 15.07. do 14.08. , slijedom čega je ostvario pravo na osigurninu u visini od 3 %. Tužitelj ističe da je sklapanjem ugovora tuženik prihvatio da će tužitelja štiti od gubitka proizvodnje na njegovim poljoprivrednim kulturama. I priznaje tužitelju da se dogodio gubitak u prinosima veći od 20% ali je uzrok tomu blagi nedostatak vlage u tlu, jer je tako rekao pružatelj podataka, i priznaje mu pravo na 3% osigurnine. Tužitelj drži da su posebni uvjeti za indeksno osiguranje od nedostatka vlage u tlu / suše su ništetni u dijelu u kojem se šteta utvrđuje na temelju podataka pribavljenih po tuženiku i koji bi bili ekvivalent klasifikaciji suše kako je ona navedena. Osigurana svota na polici osiguranja ugovorena je u visini od 90.000,00 kn za kukuruz i 562.860,00 kn za soju, sve primjenom podatka o prosječnom prinos za kukuruz od 10 t/ 1 ha i cijenu od 2,00 kn / kg i za soju 4 t/ 1 ha i 4,50 kn / kg. Tužitelju je priznato 3% prava na osigurninu tako da je za kukuruz osigurnina iznosila 2.700,00 kn a za soju 16.885,80 kn, a koji je iznos isplaćen tužitelju. Tužitelj ističe sudu da prihvaća da je sklapanjem police osiguranja ugovorio maksimalno pravo na 40% ugovorene svote i da je tuženik uplatio 3% osigurane svote za kukuruz i soju. Tužitelj ovom tužbom potražuje isplatu daljnjih 37% ugovorne osigurane svote za kukuruz i soju te predlaže sudu da donese presudu kojom će naložiti tuženiku da isplati tužitelju iznos od 4.419,67 EUR-a na ime ugovorne osigurnine na ime poljoprivredne kulture kukuruz a iznos od 32.060,28 EUR-a na ime poljoprivredne kulture soja sa zateznim kamatama i troškovima predmetne parnice.

2. Tuženik u odgovoru na tužbu od 1. ožujka 2023. tuženik prvenstveno ističe prigovor stvarne nenadležnosti Trgovačkog suda u Osijeku te smatra da je za predmetni spor nadležan Trgovački sud u Zagrebu. Tuženik ne spori da je sa tužiteljem zaključio policu osiguranja od štete na nasadima i usjevima. Tuženik ističe da u posebnim uvjetima ugovoreno indeksno osiguranje od nedostatka vlage/suše. Tuženik ističe da suprotno navodima iz tužbe tuženik ističe da je njegovo postupanje pri sklapanju ugovora o osiguranju, kao i pri rješavanju postavljenih odštetnih zahtjeva tužitelja u cijelosti u skladu sa sklopljenim ugovorima o osiguranju, primjenjujućim uvjetima osiguranja i odredbama Natječaja za provedbu mjere 17 „Upravljanje rizicima“ iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2014.-2020. objavljenog 18.srpnja 2022. godine (PRR-17.01.01.00.0-7) i donesenog na temelju čl.18.st.5. Pravilnika o provedbi mjera Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020. Tuženik ističe sudu da je sukladno navedenom natječaju razvio proizvod indeksnog osiguranja u kojem je 1. razina granice indeksa akumuliranog nedostatka vlage u tlu (tzv. granica blagog nedostatka vlage u tlu) postavljena na način da predstavlja granicu gubitka poljoprivredne proizvodnje do 20% prosječne godišnje poljoprivredne proizvodnje, upravo iz razloga jer štetu predstavlja samo gubitak poljoprivredne proizvodnje koji je veći od 20% prosječne godišnje proizvodnje. Tuženik također navodi da je tužitelj prije sklapanja ugovora o osiguranju obaviješten o svim bitnim elementima ponude, da je ugovor u skladu s njegovim zahtjevima i potrebama, kao i da je zaprimio pripadajuće dokumente s informacijama o proizvodu osiguranja, pripadajuće uvjete osiguranja i klauzule prema kojima se sklapa osiguranje, tuženik smatra da je tužitelj bio adekvatno predugovorno informiran o proizvodu osiguranja koji kupuje. U konkretnom slučaju tužitelj je ugovorio model MAX– što je razvidno iz zaključenih polica osiguranja– a koji, u slučaju nastanka osiguranog slučaja, pokriva količinski gubitak najviše do

40% ugovorenog iznosa osiguranja. Tuženi navodi da je u posebnim uvjetima osiguranja određena primjena indeksa vlage u tlu izmjerenih i dostavljenih isključivo od strane ugovorenog pružatelja podataka – tvrtke VanderSat BV. Tuženik je upravo na temelju podataka dobivenih od strane pružatelja podataka koji je u promatranom periodu na navedenom području zabilježio blagi nedostatak vlage u tlu, primjenom odredbe čl. 13. Posebnih uvjeta utvrdio pravo na isplatu osigurnine i to za za štetu na kukuruza u iznosu od 358,35 EUR/2.700,00 HRK(3% iznosa osiguranja) te za štetu na soji u iznosu od 2.241,13 EUR/16.885,80 HRK (3% iznosa osiguranja) a koji iznosi su u konačnici i isplaćeni tužitelju. Tuženik predlaže odbiti tužbu i tužbeni zahtjev u cijelosti.

3. Trgovački sud u Osijeku se rješenjem poslovnog broja P-55/2023 od 31. ožujka 2023. oglosio mjesno nenadležnim te je predmet ustupio naslovnom sudu kao stvarno i mjesno nadležnom.
4. Sud je u dokazno postupku izvršio uvid u isprave u spisu i to: policu osiguranja (list 8. -12.spisa), natječajnu dokumentaciju (list 13.-36.,126.-150. spisa), opći uvjeti tuženika (list 36.- 47.,102.-116 spisa), reklamni letci tuženika (list 48.-57. spisa), odluku župana Brodsko-posavske županije od 5. rujna 2022 (list 58.-61. spisa), računi (list 62.-64. spisa), odštetni zahtjev (list 65.-68 spisa), odgovori tuženika na prigovore tužitelja (list 69.-82. spisa), pravilnika Ministarstva poljoprivrede Republike Hrvatske o provedbi mjere upravljanja rizicima (list 117.-125. spisa), podaci iz sustava Vandersat (list 175.-522. spisa), dopis Ministarstva poljoprivrede od 4. veljače 2025. (list 575.-576. spisa), ocjenu sušnosti tla Državnog hidrometeorološkog zavoda za 2022. godinu (list 586.-595. spisa) saslušao je svjedoke Krešimira Francića, Antu Grgića, Tomislava Grgića i tužitelja (list 557.-563. spisa) te je zamolbenim putem saslušao svjedoke Hrvoja Mikića i Petra Čavića (list 579.-582. spisa) te sudsku praksu koju su parnične stranke priložile u spis.
5. Sud nije proveo ostale dokaze koje su stranke predložile tijekom postupka budući pa tako ni vještačenje po vještaku meteorološke i poljoprivredne struke budući da se o osnovanosti tužbenog zahtjeva može odlučiti na temelju stanja spisa jer predmet spora predstavlja pravno pitanje.
6. Ocjenom izvedenih dokaza te na temelju rezultata cjelokupnog postupka, a u skladu s odredbom čl. 8. Zakona o parničnom postupku ("Službeni list SFRJ" br. 4/77., 36/77., 36/80., 6/80., 69/82., 43/82., 58/84., 74/87., 57/89., 20/90., 27/90., 35/91., "Narodne novine" br. 53/91., 91/92., 112/99., 129/00., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07., 96/08., 84/08., 123/08., 57/11., 148/11. - službeni pročišćeni tekst, 25/13., 89/14., 70/19., 80/22., 114/22., 155/23., 146/25., daljnjem tekstu: ZPP-a) sud je utvrdio da je tužbeni zahtjev u cijelosti osnovan.
7. Predmet ovog spora je isplata razlike naknade štete u iznosu od 37% ugovorene svote na temelju police osiguranja usjeva kukuruza i soje od dopunskog rizika suše.
8. Među strankama nije sporna pasivna legitimacija tuženika, odnosno nije sporno da s tužitelj i tuženik bili u poslovnom odnosu temeljem Police osiguranja broj 46920008121 od 11. svibnja 2022., po kojoj je tužitelj kao ugovaratelj i osiguranik s tuženikom kao osigurateljem zaključio Ugovor o osiguranju usjeva i nasada tužitelja – boba, kukuruza, pšenice i soje – od osnovnih rizika tuče, požara i groma

te dodatno osiguranja nedostatka vlage u tlu (suše) za poljoprivredne kulture kukuruz i soju, za osigurateljno razdoblje od 15. lipnja 2022. do 14. kolovoza 2022. i za osigurano razdoblje od 15. lipnja 2022. do 14. kolovoza 2022. Nije sporno da je svota osiguranja za kukuruz ugovorena u iznosu od 90.000,00 kn/11.945,05 EUR-a a za soju u iznosu od 562.860,00 kn/74.704,36 EUR-a, te da polica pokriva štete veće od 20% gubitka prosječne godišnje poljoprivredne proizvodnje. Nadalje nije sporno da je za ostvarenje prava na naknadu štete potrebno proglašenje prirodne nepogode odnosno odgovarajuća potvrda nadležnog tijela, a u konkretnom slučaju župan Brodsko-posavske županije 5. rujna 2022. proglasio je prirodnu nepogodu izazvanu sušom na poljoprivrednim usjevima proljetne sjetve 2022. godine. Također nije sporno da tužitelj nije prijavio štetu tuženiku na klasičan način, jer se prema ugovorenom modelu osiguranja šteta od nedostatka vlage u tlu utvrđuje automatski, na temelju podataka pružatelja usluge. Nije sporno ni da je tužitelju tuženiku po predmetnoj polici isplatio osiguraninu na ime štete na kulturi kukuruz iznos od 358,35 EUR/2.700,00 HRK(3% iznosa osiguranja) te za štetu na soji osiguraninu u iznosu od 2.241,13 EUR/16.885,80 HRK (3% iznosa osiguranja). Također nije sporno da je predmetnom policom ugovoreno da se na kulturama kukuruza i soja u slučaju nastupanja osiguranog rizika nedostatka vlage u tlu ili suše osigurateljnomo se zaštitom pokriva količinski gubitak u poljoprivrednoj proizvodnji najviše do iznosa od 40% ugovorenog iznosa osiguranja (model MAX).

9. Sporna je osnova i visina tužbenog zahtjeva, odnosno je li potraživanje tužitelja na ime naknade štete iz Ugovora o osiguranju zaključenim s tuženikom osnovano, s obzirom na navodnu ništetnost odredbi Posebnih uvjeta za dodatno indeksno osiguranje usjeva od opasnosti suše.
10. Posebnim uvjetima je kao pružatelj usluga navedeno društvo VanderSat BV koje osiguratelju za vrijeme trajanja osigurateljnog pokrića na tjednoj bazi dostavlja podatke o izmjerenim indeksima vlage u tlu za područja na kojima se nalaze poljoprivredne kulture osigurane od rizika nedostatka vlage u tlu / suše. Također Posebnim uvjetima je kao indeks akumuliranog nedostatka vlage u tlu definirana kao vrijednost nedostatka vlage u tlu ispod višegodišnjeg prosjeka vlage u tlu.
11. Člankom 12. stavkom 1. Posebnih uvjeta je ugovoreno da se razina nedostatka vlage u tlu utvrđuje prema podacima indeksa vlage u tlu za kukuruz i soje u razdoblju od 15. lipnja do 14. kolovoza. Člankom 12. stavkom 6. Posebnih uvjeta je navedeno kako jedinu osnovu za utvrđivanje osigurnine predstavljaju podaci o utvrđenoj razini nedostatka vlage u tlu dobiveni od pružatelja podataka te da ako osiguratelj zbog više sile ne zaprimi podatke o izmjerenoj razini nedostatka vlage u tlu ili od pružatelja podataka dobio informaciju da podaci nisu dostupni, koristit će podatke europskog prognostičkog centra ECMWF-model i analiza ERA5-linearna prilagodba kako bi mogao utvrditi nastanak osiguranog rizika.
12. St. 7. navedeno je da ako podatci europskog prognostičkog centra ECMWF-model i analiza ERA5-linearna prilagodba ne budu dostupni, osiguratelj je u obvezi u primjerenom roku u pisanom obliku obavijestiti osiguranika o nemogućnosti utvrđivanja nastanka osiguranog rizika i zatražiti ga dostavu pisane obavijesti (prijavu štete) ako osiguranik ima saznanja da je osigurani slučaj nastao te da će po zaprimanju pisane prijave štete, osiguratelj procjenom štete na terenu utvrđivati nastanak osiguranog slučaja uslijed ostvarenja rizika suše.

13. Člankom 14. stavkom 1. Posebnih uvjeta je određeno da se osiguranina isplaćuje samo za jednu utvrđenu razinu nedostataka vlage u tlu. Osiguranik ostvaruje pravo na isplatu osiguranine samo ako je indeks akumuliranog nedostatka vlage u tlu jednak ili veći od granice indeksa akumuliranog nedostatka vlage u tlu navedenog na polici osiguranja.
14. Iz ocjene sušnosti ljeta 2022. za Općinu Zbjeg Bebrina od 17. veljače 2025. (list 585-595 spisa) proizlazi da su anomalije temperature tla na 10 cm dubine tijekom razdoblja od 15. lipnja do 14. srpnja 2022. anomalije temperature iznosile 4,2 celzijusa te to prema raspodjeli percentila pripada klasi ekstremno toplo te su veće pozitivne anomalije zabilježene jedino u 2012. i 2021. godini. Nadalje nakon drugog analiziranog razdoblja u razdoblju od 15. srpnja do 14. kolovoza 2022. izračunate anomalije temperature u iznosu od 2,7 celzijusa i to šeste po veličini od 1981. godine po mjernoj postaji Slavonski Brod te prema raspodjeli percentila navedena vrijednost također pripada klasi ekstremno toplo. Iz navedene ocjene proizlazi da navedeni podaci upućuju na postojanje meteorološke suše na predmetnom području koje može negativno utjecati na kvalitetu poljoprivredne kulture te smanjeni urod.
15. Iz dopisa Ministarstva poljoprivrede i šumarstva od 4. veljače 2025. (list 575-576 spisa) proizlazi da je tužitelj u 2022. godini evidentirana šteta od prirodne nepogode na kulturi lucerna u iznosu od 60% na površini od 81,29 hektara. Također je istaknuto da je prijavljena šteta od prirodne nepogode suše u 2022. godini na prinosu kukuruza za općinu Bebrina (naselje Zbjeg) iznosi 65% dok za kulturu soja iznosi 80%.
16. Svjedok Antun Grgić, sin tužitelja je iskazao da sa tužiteljem zajednički obavlja djelatnost poljoprivredne proizvodnje svih ratarskih kultura pa tako i kukuruza i soje. Svjedok je nadalje naveo da u svibnju 2022. već krenula suša koja je trajala sve do rujna iste godine. Potom od je agencije preko kojeg je sklopljen ugovor o osiguranju zatražio da izađu na teren i da procjene štetu te su mu odgovorili da se sve satelitski snima te da pripremi račun na koji će se isplatiti šteta te od tuženika dobili dopis da im se priznaje samo 3% štete. Svjedok je također naveo da budući da su imali sklopljenu policu osiguranja nisu imali pravo prijaviti štetu Ministarstvu ili županiji. Svjedok navodi da je sklopio predmetnu policu osiguranja te da tom prilikom nije bio prisutan tužitelj. Prilikom sklapanja police svjedoku nije ništa pojašnjeno već samo da se radi o dva perioda promatranja suše i o osiguranom riziku od suše niti mu je objašnjeno da se ne radi o riziku od suše već o riziku nedostatka vlage u tlu.
17. Svjedok Tomislav Grgić, unuk tužitelja, je iskazao da je policu osiguranja sklopio tužitelj sa gospodinom Mikićem i Čavićem te zajedno sa ocem tužitelju vezano za poljoprivredne kulture soje, kukuruza, ječma, pšenice. Svjedok je također iskazivao da je 2022. bila velika suša koja je počela već u proljeće da je trajala sve do kraja ljeta te da je tužitelju priznata šteta od 3%.
18. Tužitelj Tomo Grgić je u bitnom potvrdio iskaz svojeg sina Antuna Grgića te da mu nije ništa objašnjeno glede uvjeta predmetne police kao niti glede osiguranog rizika. Tužitelj je smatrao da se šteta isplaćuje na temelju procjene na terenu a ne na temelju podataka iz satelita.

19. Svjedok Hrvoje Mikić, zaposlenik tuženika je također potvrdio da je sudjelovao u sklapanju predmetne police te da je pri tom bio prisutan Antun Grgić a ne tužitelj. Svjedok je nadalje naveo da tuženik nema utjecaj na mjerenje suše jer postoji Europski hidrometeorološki zavod koji to bilježi te da tuženik nema pravo uvida u to. Svjedok je također iskazao da ne zna što znači upisni indeks na polici osiguranja budući da radi u prodaji a ne na štetama.
20. Svjedok Petar Čavić koji je zaposlenik tuženika je iskazao kako nema neposrednih saznanja jer nije radio na konkretnom ugovoru o osiguranju te da predmetne vrste osiguranja vodi kolega Hrvoje Mikić pa stoga sud nije analizirao njegov iskaz.
21. Također svjedok Krešimir Frančić je također iskazao da nije sklapao predmetnu policu osiguranja niti je to u opisu poslova njegovog radnog mjesta već da kod tuženika radi u službi za neživotna osiguranja koja razvija proizvode i preuzima rizik. Svjedok je nadalje pojasnio da su proizvod koji nosi naziv indeksno osiguranje nedostatka vlage u tlu smo prilagodili hrvatskom tržištu i to je prvi takav indeksni proizvod na hrvatskom tržištu a takav proizvod je u drugim zemljama. Karakteristike su mu da postoje određeni indeksi tzv. trigeri koji u ovom slučaju predstavljaju nedostatak vlage u tlu gdje se u određenom periodu promatranja u razdoblju od 15.6-14.7. i od 15.7.-14.8. mjeri se vlaga u tlu putem satelita i onda se gleda da li je ta vlaga u tlu u odnosu na višegodišnji prosjek u nedostatku, ti nedostaci odnosno minusi zbrajaju se svaki da n u razdoblju promatranja i ako taj broj dosegne jedan od indeksa naveden u polici osiguranja, dolazi do isplate štete prema već unaprijed određenom postotku osiguranja koji je definiran u polici osiguranja. Svjedok je nadalje naveo da se mjerenja vlažnosti u tlu radi putem satelita od NASA-e, Jaxa, Santinel i oni na dnevnoj bazi mjere vlažnost tla velike preciznosti a društvo Vandarsat te njihove podatke prikuplja dok naš reosiguratelj Swiss RE dobiva te podatke od Vandarsata i proslijeđuje nama. Drugi podatci o mjerenju vlage ne postoje niti ima procjene štete na terenu kod ovakvog proizvoda već samo se vidi da li je u razdoblju promatranja došlo do nekog od tih indeksa koji su osnova za isplatu štete. Dakle, za svaku općinu imamo podatke za svaki dan o vlažnosti tla i 20-godišnji prosjek i na kraju razdoblja promatranja, dakle 15.8. gleda se da li je dosegnut nedostatak vlage u tlu i ako je, ovisno o indeksu koji je dosegnut isplaćuje se osigurnina, dakle svaki indeks ima postotak svote osiguranja i to je navedeno u polici osiguranja te se točno zna kad se dosegne koji indeks, koji postotak osiguranja se isplaćuje osiguraniku.
22. Čl. 320. st. 1. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22 i 156/22; u daljnjem tekstu ZOO) propisano je kako u slučaju kad je ugovor sklopljen prema unaprijed propisanom sadržaju, ili kad je ugovor na drugi način pripremila i predložila jedna ugovorna strana, nejasne odredbe tumačit će se u korist druge strane.
23. Čl. 324. st. 1. ZOO-a propisano je kako ništetnost neke odredbe ugovora ne povlači ništetnost ugovora ako on može opstati bez ništetne odredbe i ako ona nije bila ni uvjet ugovora ni odlučujuća pobuda zbog koje je ugovor sklopljen, dok je st. 2. istog članka propisano kako će ugovor ostati valjan čak i ako je ništetna odredba bila uvjet ili odlučujuća pobuda ugovora u slučaju kad je ništetnost ustanovljena upravo da bi ugovor bio oslobođen te odredbe i vrijedio bez nje.
24. Iz rezultata dokaznog postupka sud je stava da da indeksni model osiguranja kao takav nije nedopušten, niti sama činjenica da se osiguratelj koristi satelitskim

podacima čini ugovor ništetnim. Međutim, u konkretnom slučaju odredbe Posebnih uvjeta u dijelu u kojem pravo osiguranika na osigurninu i njezinu visinu čine ovisnima isključivo o podacima pružatelja VanderSat BV, bez jasnog, provjerljivog i osiguraniku razumljivog prikaza ulaznih podataka, referentnog razdoblja, načina izračuna dugogodišnjeg prosjeka i načina formiranja indeksa, nisu dovoljno jasne, određene ni provjerljive. Takve odredbe, kao dio unaprijed formuliranih uvjeta osiguranja, protivne su načelu savjesnosti i poštenja jer osiguranika dovode u položaj da ne može provjeriti ni stvarni nastanak osiguranog slučaja ni pravilnost obračuna osigurnine (tako i Visoki trgovački sud Republike Hrvatske u presudi broj PŽ-4522/2025 od 8. srpnja 2026.).

25. Pri tome je sud imao u vidu i iskaze sina tužitelja Antuna Grgića i svjedoka Hrvoja Mikića, iz kojih proizlazi da tužitelju prilikom sklapanja ugovora nije objašnjen način funkcioniranja indeksnog modela, značenje indeksa, način njihova izračuna ni odlučnost podataka pružatelja usluge za ostvarenje prava na osigurninu. Iz iskaza svjedoka Hrvoja Mikića proizlazi da ni osoba koja je sudjelovala u prodaji police nije znala objasniti što indeksi znače, kako se do njih dolazi ni kada i kako se mjere. Stoga sud zaključuje da sin tužitelja Antun Grgić pa ni sam tužitelj, kao ugovaratelj osiguranja, nisu bio u mogućnosti razumjeti ekonomske i pravne posljedice ugovaranja takvog modela obračuna.
26. S obzirom na prethodno navedeno, sud je mišljenja kako je tužitelj doveden u neravnopravan položaj sa tuženikom jer isti nije imao nikakvu mogućnost provjeriti točnost podataka, a što je suprotno načelu ravnopravnosti sudionika u obveznom odnosu i načelu savjesnosti i poštenja (čl. 3. i 4. ZOO-a), odnosno sud je utvrdio kako je predmetna odredba ništetna.
27. Međutim, predmetna odredba ne povlači ništetnost cijelog ugovora o osiguranju, odnosno po mišljenju ovog suda, ugovor može opstati bez te ugovorne odredbe.
28. Naime, navedena odredba nije bila ni uvjet ugovora ni odlučujuća pobuda zbog koje je ugovor sklopljen jer je ugovor prvenstveno sklopljen kako bi se nadoknadila šteta na osiguranim usjevima u slučaju suše.
29. Slijedom navedenog, sud ocjenjuje da se tuženik ne može s uspjehom pozivati na odredbe Posebnih uvjeta u dijelu u kojem bi se osigurnina ograničila isključivo prema netransparentnom i neprovjerljivom indeksu pružatelja VanderSat BV. Budući da je ugovorom nesporno osiguran rizik nedostatka vlage u tlu/suše za kulture kukuruza i soje, da je za područje na kojem se nalaze osigurane kulture proglašena prirodna nepogoda suša, te da iz provedenih podataka nadležnih tijela a posebice iz dopisa Ministarstva poljoprivrede od 4. veljače 2025. (list 575-576 spisa) proizlazi da je gubitak prinosa zbog prirodne nepogode suše u općini u kojoj se nalazi gospodarstvo tužitelja bio znatno veći od 40%, odnosno da je za kulturu kukuruz iznosila 65% dok je za kulturu soja iznosila 80% ostvarena je svrha osiguranja i pretpostavke za isplatu osigurnine u okviru ugovorenog limita od 40% ugovorene svote osiguranja.
30. Kako je svota osiguranja za kukuruz ugovorena u iznosu od 11.945,05 EUR, a za soju u iznosu od 74.704,36 EUR, te kako prema ugovorenom modelu najveća moguća naknada iznosi 40% (Model MAX) ugovorene svote osiguranja, dok je tuženik tužitelju već isplatio 3% za svaku kulturu, tužitelju pripada razlika od 37%

ugovorene svote osiguranja, i to 4.419,67 EUR za kukuruz i 27.640,61 EUR za soju, odnosno ukupno 32.060,80 EUR-a.

31. Na dosuđeni iznos tužitelju su priznate zakonske zatezne kamate u skladu s odredbom članka 29. st. 1. i 2. te članka 943. ZOO-a, kao i članka 41. st. 4. Općih uvjeta za osiguranje usjeva tuženika. Kamate teku od 15. rujna 2022. do isplate, budući da je osigurateljno razdoblje završilo 14. kolovoza 2022., odnosno da su najkasnije 15. kolovoza 2022. osiguratelju bili dostupni podaci potrebni za obračun osigurnine, pa je istekom roka za isplatu tuženik došao u zakašnjenje.
32. Slijedom navedenog odlučeno je kao u točki I izreke presude.
33. Tužitelj je u cijelosti uspio u ovoj parnici u odnosu na odluku o glavnoj stvari zbog čega ima pravo na naknadu troškova u skladu s odredbom članka 154. stavka 1. ZPP-a. Prema vrijednosti predmeta spora u iznosu od 32.060,28 EUR, tužitelju su, kao potrebni troškovi u smislu članka 155. stavka 1. ZPP-a, priznati troškovi prema troškovniku predanom na ročištu od 9. rujna 2026. i to trošak sastava tužbe u iznosu od 500,00 EUR-a (Tbr 7/1 u vezi s Tbr 54. Tarife) trošak zastupanja na ročištima 6. studenog 2024., 17. siječnja 2025., 14. veljače 2025. i 30. lipnja 2026. u iznosu od 500,00 EUR za svako ročište (Tbr. 9. toč. 1. u vezi s Tbr 54. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika, „Narodne novine“ broj 138/23; dalje: Tarife), , trošak sastava podneska od 15. rujna 2023., 25. listopada 2023. i 7. studenog 2024. u iznosu od 500,00 EUR-a za svaki (Tbr 8/1 u vezi s Tbr 54. Tarife), trošak sastava podneska od 23. siječnja 2025. i 8. rujna 2026. u iznosu od 250,00 EUR-a za svaki (Tbr. 8/3 u vezi s Tbr 54. Tarife), trošak sastava podneska od 21. siječnja 2025., 20. veljače 2025., 12. svibnja 2025., 25. lipnja 2026 te 28. kolovoza 2026. u iznosu od 50,00 EUR-a (Tbr 8/4 u vezi s Tbr. 54. Tarife) što uvećano za pripadajući PDV od 25% (Tbr 46. Tarife) sveukupno iznosi 5.937,50 EUR-a.
34. Preko dosuđenog iznosa os 5.937,50 EUR-a na ime parničnih troškova do zatraženog iznosa od 9.375,00 EUR-a za iznos od 3.437,50 EUR-a zahtjev tužitelja nije osnovan jer trošak podnesaka od 23. siječnja 2025. u 8. rujna 2026. je postavljen protivno Tbr. 8/1 Tarife jer tužitelj ima pravo na punu tarifu po navedenom tarifnom broju za četiri obrazložena podneska a što uključuje i tužbu. Nadalje podnescima od 21. siječnja 2025., 20. veljače 2025., 12. svibnja 2025., 25. lipnja 2026 te 28. kolovoza 2026. tužitelj dostavlja sudu dokumentaciju i sudsku praksu te na istu ima pravo na sastav podneska prema Tbr 8/4. Tarife.
35. Tužitelju su također priznati trošak sudske pristojbe za tužbu u plaćenom iznosu od 183,53 EUR (Tbr. 1. st. 1. Uredbe o tarifi sudskih pristojbi ("Narodne novine" broj 53/19, 92/21. i 37/23.), u vezi s čl. 7. st. 1. Zakon o sudskim pristojbama ("Narodne novine" broj 118/18., 51/23.), trošak sudske pristojbe za prvostupanjsku presudu u iznosu od 220,03 EUR (Tbr. 2. st. 1. Uredbe o tarifi sudskih pristojbi), Stoga tužitelj ima pravo na naknadu troškova u ukupnom iznosu od 6.176,33 EUR-a zbog čega je odlučeno kao u točki II izreke presude.
36. Na te troškove tužitelj ima pravo i na zatezne kamate od dana donošenja ove presude (članak 151. stavak 3. ZPP) do isplate, po stopi propisanoj odredbom članka 29. stavka 2. ZOO za ostale odnose jer se radi o troškovima postupka.
37. Slijedom navedenog je odlučeno kao u stavku II. izreke.

U Zagrebu, 14. listopada 2026. godine

Sudac:
Srđan Sessa

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude nezadovoljna stranka može izjaviti žalbu Visokom trgovačkom sudu Republike Hrvatske u roku od 15 dana po primitku presude, a ulaže se putem ovog suda u dva primjerka za sud i jedan za protivnu stranku.

DNA:

- tužitelju po pun uz nalog za pristojbu
- tuženiku po pun

Dokument je elektronički potpisan:
SRĐAN SESSA

Vrijeme potpisivanja:
14-10-2026
09:36:56

DN:
C=HR
O=TRGOVAČKI SUD U ZAGREBU
2.5.4.97=#130D48523337333838313838373732
L=ZAGREB
S=SESSA
G=SRĐAN
CN=SRĐAN SESSA

Broj zapisa: **9-3088e-99a65**

Kontrolni broj: **0615f-4acb7-a62dd**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:

CN=SRĐAN SESSA, L=ZAGREB, O=TRGOVAČKI SUD U ZAGREBU, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Trgovački sud u Zagrebu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.